

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

УДК 378.4.018.43:[37.091.212+37.091.3]-043.5

**ВЗАЄМОДІЯ ВИКЛАДАЧА ТА ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ ПІД ЧАС
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ****І.Р. Біленька, Н.А. Лазаренко,****Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Рівень підготовки майбутнього фахівця, успішність його професійної самореалізації, можливість подальшого кар'єрного зростання, залежить, насамперед, від характеру взаємодії між викладачем і студентом під час здійснення освітнього процесу. Продуктивно організований освітній процес передбачає високий рівень педагогічного спілкування між викладачем та здобувачами вищої освіти, у т.ч. дистанційно, що набуває особливої значущості у теперішній час.

Метою роботи було з'ясування механізму взаємодії викладача та студента під час дистанційного виконання освітнього процесу, що на сьогоднішній день є актуальним.

При застосуванні дистанційної форми навчання, на викладача покладаються такі функції, як координування пізнавального процесу, коригування дисципліни, консультування, керівництво навчальними проектами, розробка виду і форми контролю знань здобувачів освіти, впровадження його в навчальний процес та ін. Це потребує вивчення та використання спеціалізованих технологій та засобів навчання: технологія дистанційного навчання – це сукупність методів, форм та засобів взаємодії зі здобувачем освіти у процесі самостійного, але контрольованого освоєння ним певного обсягу знань. Характерними рисами дистанційного навчання є гнучкість, модульність, ефективність, технологічність, доступність та відкритість навчання дисциплінам.

Дистанційна форма навчання являє собою сукупність інформаційних технологій та методик викладання, які передбачають здобуття освіти без фізичної присутності викладача та здобувачів у навчальному закладі. Відмінністю такого навчання від заочної форми є використання синхронного режиму викладання, при якому здобувачі освіти працюють разом із викладачами за допомогою мережі Internet, використовуючи різні платформи для проведення лекційних занять, практичних та лабораторних робіт, семінарів, застосовуючи різні засоби та технічні рішення щодо зв'язку в реальному часі, дотримуючись встановленого закладом освіти розкладу занять.

Для дистанційного навчання використовують, як правило, відеоконференції, що проводяться на різних платформах, вебінари, форуми, чати, вебсайти, онлайн-бібліотеки та інше. Частіш за все ці засоби комбінуються як з традиційними друкованими матеріалами, так й з матеріалами, що розміщені викладачем на сайті дистанційного навчання. Від того, наскільки повно подана викладачем інформація на такому сайті, залежить успішність підготовки здобувача вищої освіти з тієї чи іншої дисципліни.

Важливе значення як для викладання матеріалу при проведенні занять викладачем у режимі он-лайн, так й для самостійного опрацювання здобува-

чем освіти певної теми лекції, підготовки до практичних занять та лабораторних робіт має те, в якому вигляді викладено матеріали для вивчення відповідної дисципліни на сайті дистанційного навчання.

З огляду на те, що методи навчання передбачають поєднання способів передачі здобувачам освіти знань у готовому вигляді, спільної діяльності викладача і здобувачів освіти при пізнанні суті окремих явищ, організації самостійної практичної і пізнавальної діяльності здобувачів та стимулювання цієї діяльності, з метою досягнення високої успішності здобувачів, викладачам слід застосовувати різноманітні прийоми, як при викладенні матеріалів на сайті дистанційного навчання, так і під час комунікування з ними у режимі он-лайн.

Кращий результат щодо отримання знань здобувачами вищої освіти приносить не тільки розташований на сайті дистанційного навчання файл у текстовому форматі, наприклад, конспект лекцій та/або окремо висвітлені лекційні теми, а й матеріал у вигляді презентацій, відеороликів, відповідних web-сторінок, які також доцільно застосовувати при викладенні он-лайн лекційного матеріалу чи проведенні у такому ж режимі практичного заняття, або з метою покращення знань здобувачів освіти під час їх самостійного опрацювання заданої викладачем теми. Саме тому, до викладача ставляться наступні вимоги: здатність швидко опановувати та працювати з мережевими освітніми та комунікативними технологіями, засобами розробки курсів у дистанційному форматі; психологічна стійкість та вміння працювати у он-лайн режимі; готовність до активного обміну інформацією зі здобувачами; уміння стимулювати та заохочувати роботу здобувачів вищої освіти за допомогою інтерактивних технологій тощо. Впровадження дистанційних технологій в освітній процес вимагає більш ретельного відпрацювання методик засвоєння знань, аналізу пріоритетів факторів, що впливають на ефективність спільної роботи викладача та здобувачів освіти під час здійснення навчання у дистанційній формі.

Таким чином, з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, викладач повинен вміти застосовувати як традиційні, так і інноваційні методи навчання та володіти низкою комунікативних вмінь: встановлювати контакт з аудиторією в режимі он-лайн, залучати здобувачів освіти до дискусії, використовувати різноманітні засоби інформаційних комп'ютерних технологій під час викладення матеріалу, у т.ч. бліц опитування у ігровому варіанті, враховувати психологічні особливості студентської аудиторії при спілкуванні у режимі он-лайн, створювати позитивний емоційний фон для кращого сприйняття під час викладення матеріалу. Все це можна враховувати при розробці навчальних різних дисциплін.

Список літератури

1. Бондаренко В. В. Основи дистанційного навчання: навчальний посібник / В. В. Бондаренко, В. М. Кухаренко. – Х.: ХНАДУ, 2013. – 172 с.

2. Городенко Л. Теорія мережевої комунікації: Монографія / За загал. наук. ред. В. Ф. Іванова. – К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2012. – 387 с.

3. Руденко М. В. Комунікативні процеси у педагогічній діяльності. Креативні технології навчання: навч. посібник / М. В. Руденко, І. М. Мороз. – К.: КНУБА, 2016. – 204 с.

УДК 378:14

**СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ ШЛЯХОМ УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕХНІЧНИХ НАУК В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ**

Н.В. Жихарєва, В.О. Когут,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Постановка проблеми. Завданням сучасної системи освіти є застосування інноваційних технологій вдосконалення внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності спеціальності. Підготовка майбутніх спеціалістів, в галузі енергомашинобудування на рівні міжнародних стандартів є одним з найважливіших стратегічних завдань вищої освіти України. Сьогодні необхідні фахівці, які в повній мірі володіють різними сферами професійної діяльності, володіють знаннями у галузі, готові до зміни характеру і змісту власної професійної діяльності. Тому незаперечним є процес змін в підходах до організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання. Ефективним для модернізації освіти є впровадження у навчальний процес інноваційних методів викладання, основою яких є інтерактивність та максимальна наближеність до реальної професійної діяльності майбутнього фахівця.

Мета даної статті – розглянути можливості застосування інноваційних технологій у навчальному процесі при вивченні технічних наук, визначити вміння та навички, завдяки яким забезпечуємо якість освіти в умовах дистанційного навчання.

Виклад основного матеріалу. Важливою метою освіти є формування освітньої-інформаційного середовища з освітньої програми «Холодильні машини, установки і кондиціонування повітря» на основі інтеграції інформаційних і комунікаційних технологій в освітньому процесі за рахунок удосконалення традиційних змістовних рішень і використання інноваційних форм, вебінарів та засобів і методів навчання.

Нові інноваційні технології дозволяють підвищити змістовну ємність та ефективність навчальних занять зі здобувачів вищої освіти, але при цьому вони мають забезпечувати формування таких груп узагальнених інформаційних умінь, які б дозволили б майбутньому фахівцю досконало розбиратися в сучасних досягненнях, використовувати у процесі проведення практичних і лабораторних робіт програмні засоби (навчальні програми, комп'ютерні

	Т.О. Павлова, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса І.О. Павлова, О.І. Павлов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	
31	ВЗАЄМОДІЯ ВИКЛАДАЧА ТА ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І.Р. Біленька, Н.А. Лазаренко	82
32	СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ШЛЯХОМ УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕХНІЧНИХ НАУК В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Н.В. Жихарєва, В.О. Когут	84
33	ПРО МОЖЛИВІСТЬ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КНИГИ В СИСТЕМІ MOODLE Ю.С. Федченко, Н.Г. Коновенко, Є.В. Черевко	86
34	ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ БАКА- ЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 075 «МАРКЕТИНГ» У ДИСТАН- ЦІЙНІЙ ФОРМІ О.О. Голубьонкова, М.Г. Брайко, К.Ю. Соколюк	89
35	ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ЗМІСТОВ- НОГО МОДУЛЯ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» В.М. Лисюк, О.О. Фесенко, С.М. Неменуша	90
36	ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ДИСТАН- ЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Т.В. Савченко, В.О. Кожевнікова	92
37	ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В.Р. Шишлюк	94
38	КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В.О. Волчок	97
39	ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ЗАКОРДОННИХ УНІВЕРСИ- ТЕТАХ С.Н. Федосов, М.Р. Мардар	98
40	ТЕХНОЛОГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАН- НЯ Ю.О. Халілова-Чуваєва, А.К. Д'яконова, Л.А. Титомир	101
41	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДИ- СТАНЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗВО А.С.Паламарчук, О.А. Глушков	104
42	ШЛЯХИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДТРИМКИ ЗДО- БУВАЧІВ В ПЕРІОД ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В.І. Соколова, Н.О. Коваленко, Т.І. Соколова	106
43	ЧИ Є РІЗНИЦЯ МІЖ ПОНЯТТЯМИ «ДИСТАНЦІЙНЕ НАВ- ЧАННЯ» ТА «ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ»? Г.В. Коркач, Т.А. Манолі, Т.І. Нікітчина	108